

Detailrapport Vraag en antwoord los v/h Raadsplein (ID 937)

Veld	Waarde
Datum vraag	14-01-2026
Onderwerp	Digitale rechtsbescherming, Woo afhandeling en interne beheersing gemeente Edam-Volendam
Fractie(s)	LEV
Vraag en antwoord	Bijlagen toegevoegd. Naar aanleiding van meerdere Woo-beschikkingen van december 2025 (Z25154088, Z25154125, Z25154170 en Z25154434), waarin structurele tekortkomingen in de interne organisatie, informatiehuishouding en digitale toegankelijkheid van de gemeente Edam-Volendam blijken, stel ik het college de volgende vragen. Vraag 1. Kan het college bevestigen dat binnen de gemeente Edam-Volendam geen overkoepelend kwaliteitsmanagementproces bestaat, zoals blijkt uit Woo-besluit Z25154088? Antwoord 1: Hiervoor kunnen wij verwijzen naar het betreffende document. Vraag 2. Kan het college bevestigen dat binnen de gemeente geen overkoepelend risicomanagementproces bestaat, zoals eveneens blijkt uit Z25154088? Antwoord 2: Hiervoor kunnen wij verwijzen naar het betreffende document. Vraag 3. Acht het college het bestuurlijk verantwoord om een organisatie met een jaarbegroting van circa €115 miljoen te besturen zonder vastgelegd kwaliteits- en risicomanagementsysteem? Antwoord 3: Hier maakt u de denkfout dat een systeem en proces voor kwaliteits- en risicomanagement een garantie is voor borging van kwaliteit en beheersing van risico's. Dergelijk instrumenteel denken is een risico op zichzelf omdat systemen allerm minst een waarborg zijn, hetgeen het meest duidelijk geïllustreerd werd door de val van Lehman Brothers in 2008. Dichter bij huis: een organisatie als het UWV kent alle systemen, maar is met regelmaat negatief in het nieuws door onrechtmatig handelen, fouten en op grote schaal falende dienstverlening. Vraag 4. Welke concrete instrumenten gebruikt het college op dit moment om risico's op het gebied van, financiën, IT, gegevensbescherming, vergunningverlening en Woo-afhandeling te identificeren en te beheersen, nu deze processen formeel niet bestaan? Antwoord 4:

	Beantwoording van deze vraag hangt af van de precieze risico's waar u op doelt. Binnen de financiële cyclus is de beheersing van risico's geborgd door zowel interne audits, accountantscontrole als interbestuurlijk toezicht. Bij vergunningverlening en WOO is sprake van rechtsbescherming in twee instanties (bezwaar en beroep) en eveneens sprake van interbestuurlijk toezicht. Vraag 5. Kan het college bevestigen dat de monitor verbetering interne processen al meerdere jaren niet is geactualiseerd, zoals vermeld in Woo-besluit Z25154434? Antwoord 5: Hiervoor kunnen wij verwijzen naar het betreffende document. Vraag 6. Hoe kan de raad zijn controlerende taak uitvoeren wanneer er geen actuele interne beheersrapportages beschikbaar zijn? Antwoord 6: De raad is naar ons oordeel uitstekend in staat gebleken de controlerende taak uit te voeren de afgelopen jaren met gebruik van de bestaande documenten in de P&C cyclus. Vraag 7. Wie draagt bestuurlijke verantwoordelijkheid voor het feit dat deze monitor jarenlang niet is bijgehouden? Antwoord 7: De wijze waarop vorm gegeven wordt aan de P&C cyclus is een verantwoordelijkheid van het college. Genoemde monitor is geen vereiste voor het uitoefenen van een controlerende taak. Vraag 8. Waarom is de volledige managementletter van de accountant niet openbaar, terwijl deze essentieel is voor democratische controle, zoals blijkt uit Z25154125? Antwoord 8: De managementletter kan bedrijfsgevoelige, vertrouwelijke of fraudegevoelige informatie bevatten. Gelet op uw zorg voor de beheersing van risico's gaan wij er vanuit dat u ons standpunt deelt dat hiermee voorzichtig moet worden omgegaan. Vraag 9. Op basis van welke wettelijke grondslag wordt deze informatie beperkt tot "inzage onder begeleiding"? Antwoord 9: Hiervoor kunnen wij verwijzen naar hetgeen bepaald is in de WOO (hoofdstuk 5). Vraag 10. Kan het college bevestigen dat de raad momenteel slechts beschikt over samenvattingen, en niet over de volledige bevindingen over, IT-risico's, interne beheersing en organisatiezwaktes? Antwoord 10: Hiervoor kunnen wij verwijzen naar het betreffende document. Vraag 11. Waarom stelt de gemeente in meerdere Woo-beschikkingen dat zij "de weg per e-mail niet heeft opengesteld voor formele
--	--

	aanvragen”, terwijl de Algemene wet bestuursrecht en de Woo digitale indiening toestaan? Antwoord 11: Digitale indiening is niet hetzelfde als indienen per e-mail. De veiligheidsrisico’s die kleven aan het gebruik van e-mail voor aanvragen zijn dermate dat het voor het voorkomen van datalekken beter is een ander digitaal kanaal te gebruiken (wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer). Vraag 12. Acht het college deze praktijk in overeenstemming met het Nationaal Actieplan Mensenrechten – Toegankelijkheid van voorzieningen, waarin toegang tot informatie een kernrecht is? Antwoord 12: Zeker. Vraag 13. Hoe verhoudt deze werkwijze zich tot de belofte in de Nederlandse Digitaliseringsstrategie 2025 en de VNG Digitale Agenda 2028 om burgers centraal te stellen en digitale drempels te verlagen? Antwoord 13: De vraag maakt niet duidelijk welke werkwijze wordt bedoeld. Vraag 14. Hoe kan het college deelnemen aan landelijke programma’s als “één overheid”, “datagedreven werken” en “digitale weerbaarheid”, terwijl de eigen organisatie geen basale procesbeheersing kent? Antwoord 14: Er zijn verschillende niveaus van interne beheersing en interne controle. variërend van alles tot in detail vastgelegd en centraal geregeld en aangestuurd tot en met decentrale verantwoordelijkheid en informele werkafspraken. Een en ander moet passend zijn bij de schaal en het proces. Vraag 15. Kan het college aangeven welke verbetermaatregelen met tijdspad nu worden genomen om kwaliteitsmanagement, risicomanagement, auditopvolging, Woo-afhandeling en digitale toegankelijkheid weer op een wettelijk en mensenrechtelijk aanvaardbaar niveau te brengen? Antwoord 15: Er is geen enkele aanleiding voor de kwalificaties die in de vraag gehanteerd worden en de vraag kan om die reden niet beantwoord worden. Vraag 16. Welke portefeuillehouder is bestuurlijk verantwoordelijk voor het ontbreken van deze processen, het niet actualiseren van de interne procesmonitor en het afschermen van essentiële accountantsinformatie? Antwoord 16: Informatie wordt gedeeld conform de wet open overheid en op advies van de accountant. Het is een geen verplichting om te werken met genoemde monitor.
--	--

Bijlage(s)	108.201-NDS-publicatie_v19-WEB 2. Nationaal Actieplan Mensenrechten 2020 IMG_3150 IMG_3151 IMG_3152 IMG_3153 IMG_3154 IMG_3155 IMG_3156 IMG_3157 IMG_3158 IMG_3159 IMG_3160 IMG_3161 vng-digitale-agenda-gemeenten-2028
------------	---